

Kommissionen maa derfor meget anbefale, at man tilvejebringer det Antal af mindst 300 ny Bladser, som der for Tiden er Trang til, ved at udvide og ombygge Viborganstalten saaledes, at den i alt kan rumme de 700 Patienter, som Kommissionen har opstillet som Maximum for en kombineret Sindsfygeanstalt. Af de 360 ny Bladser, der alle indrettes for Patienter af 3die Forplejningsklasse, med nogle flere Bladser for Kvinder end for Mænd, bør ca. 120 Bladser for helbredelige samles i et nyt Kurhus og de øvrige ca. 240 i en ny Afdeling for uhelbredelige, medens den nuværende Plejestiftelse bibeholdes med nogle Forandringer. Kommissionen maa ligeledes anbefale, at man straks begynder med de nødvendige Forberedelser til Omdannelsen.

Hertil hører jo først og fremmest Erhvervelsen af det fornødne Jordareal, uden hvilket Udvidelsen ikke er mulig. Et saadant foreligger jo i det ved Viborg Jernbanestations Flytning ledigt bleve Terræn, som tilhører Staten. Til Afrunding af dette vil det fremdeles være nødvendigt at erhverve to Enklaver i dette Terræn, som ere paa andre Hænder, nemlig det Købmand Sandberg tilhørende saakaldte „Ny Brænderi“ og det Gasværket tilhørende Stykke af det tidligere Jernbaneterræn, samt endelig det Viborg By tilhørende Stykke Jord langs med Søen mellem Sindsfygeanstalten og Jernbaneterrænet. Ved Erhvervelsen af disse Jordstykker vilde Anstalten faa et passende og formentlig tilstrækkeligt stort, samlet Terræn til Raadighed, som kun er adskilt fra den ved en Gade (Garverighden), der da ved Smødetommen fra Byens Side, eventuelt ved et Magestifte, kan ventes nedlagt og indlemmet i Anstaltens Terræn.

Det vilde imidlertid ikke være forsvarligt nu at anvende store Summer paa en Omdannelse af Viborganstalten, naar denne ikke samtidig blev befriet for en Ulempe, som den har lidt under i den sidste Snes Aar, nemlig Nabostøvet med Byens Gasværk, hvis Grund flæres sig ind i Anstaltens og kun lader en smal Jordstrimmel langs med Søen tilbage til Forbindelse mellem Anstaltens Gaard og dens Have, hvorhos Gasværkets Retorthus kun er 20 Alen fjernet fra Kvindefidens Cellebygning. Dennes Beboere plages derfor i høj Grad ikke alene af den ved Paskningen af Retorterne foraarjagede Støj, men ogsaa af Stanken fra Gasværket, der til visse Tider gør det umuligt at aabne Vinduerne og derved hindrer Adblufningen af et af de Partier af Sindsfygeanstalten, hvor en saadan netop mest tiltrænges. Til Sammenligning anføres, at den mindste Afstand, der andetsfeds kræves mellem et Gasværk og enhver Bolig, er 47 Alen (30 m.), og saa kræves der endda, at Gasværket skal være omgivet af en henved 5 Alen (3 m.) høj Mur (fransk Lov af 9de Februar 1867). Naar det saaledes maa anses for en ganske nødvendig Betingelse for Anstaltens Omdannelse, at Gasværket flyttes andetsfeds hen, saa maa det dog bemærkes, at dette i og for sig maa anses for nødvendigt af Hensyn til den nuværende Anstalt, selv om den ikke blev udvidet.

Hvorledes Grunden bedst kan benyttes, kan foreløbig kun angives i store Træk. Det vil formentlig være rigtigst at lægge det ny Kurhus og de ny Plejestiftelser i nogen Afstand fra de gamle Bygninger, skilte fra dem ved et Haveanlæg. De gamle Bygninger skulde fremdeles anvendes udelukkende til uhelbredelige; ved Udflugtning af forskellige Økonomiskaler kunde der tilvejebringes bedre Plads for de syge selv. Medens det nuværende Vadsleri maatte nok kan udvides saa meget, at det bliver stort nok for hele den udvidede Anstalt, er det ikke Tilfældet med Køkkenet, som derfor maa erstattes med et nyt, hvis man ikke vil have to Køkkener, et i den ny Del af Anstalten foruden det gamle.

Spørgsmaalet om Vandforsyningen vil komme til at afhænge af, om der, som der er Tale om, skulde komme et nyt Vandværk i Viborg. Efter hvad der er meddelt fra kompetent Side, er det sandsynligt, at denne Plan vil blive realiseret, i alt Fald hvis der kan gøres Regning paa, at Anstaltens Udvidelse vil staae en stor Forbruger; men sikkert er det ikke. Det Vand, som der er Tale om at benytte til det eventuelle Vandværk, er Grundvand, som ved kemisk Undersøgelse har vist sig at tilfredsstille alle rimelige Fordringer. — Skulde Planen om Byens Vandværk ikke blive realiseret, vil Vandforsyningsspørgsmaalet dog ikke lægge Hindringer i Vejen for en Udvidelse af Anstalten. Efter en Boring i 1894 har Anstalten nu rigeligt Vand fra en artseffektiv Brønd. Gennem et 3" Rør, der er ført ned til en Dybde af 110 Fod, strømmer der ca. 330 Eder. Vand i Døgnet, og denne daglige Vandmængde har nu i længere Tid holdt sig omtrent uforandret. Sagkyndige mene, at der gennem et 6" Rør vilde kunne leveres en meget større Vandmængde fra det samme vandsørende Lag. Under alle Omstændigheder vil det sikkert være let at staae Vand ved Boring paa Anstaltens Grund. Anstaltens nuværende Vand-